

Vuoden 2025 toinen osavuositarkastus 1.1.-31.8.2025

VD/6531/02.01.00.00/2025

PT/MR/PK/MT

Talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain tammi-huhtikuun, tammi-elokuun sekä koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2025 toinen osavuositarkastus on laadittu tilanteen 31.8.2025 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Suomen talouden kehityksen ennakkointi on ollut vaikeaa. Hidas kasvu tai taantuma on jatkunut useamman vuoden ja elpyminen on siirtynyt eteenpäin. Tämän seurauksena Suomen työttömyys on kivunnut korkealle. Ennakkotietojen mukaan Suomen talous olisi kasvanut 0,4 prosenttia vuonna 2024. Vuoden 2025 toisella neljänneksellä kasvu näyttäisi jälleen pysähtyneen. Suomen BKT pieneni 0,4 prosenttia ensimmäisestä neljänneksestä ja oli samalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin.

Kaiken kaikkiaan Suomen kasvu on ollut hyvin lähellä nollaa vuodesta 2022 alkaen vaihdellen joko varovaisen kasvun tai pienen taantumisen välillä. Heikko kasvu on ruokkinut työttömyyden kasvua. Heinäkuussa Suomen työttömyysaste oli 9,3 prosenttia. Huolestuttavaa on etenkin pitkäaikaistyöttömyyden kasvu. Heinäkuun lopussa yli vuoden työttömänä olleita oli 128 800 koko maassa. Suomen Pankin ennusteen mukana työttömyys saavuttaa huippunsa kuluvana vuonna. Vuoden 2026 aikana työttömyys laskisi 9 prosenttiin ja vuonna 2027 8,5 prosenttiin.

Suomen pankin ennusteen mukaan Suomen talous kasvaisi tänä vuonna 0,5 prosenttia ja ensi vuonna 1,5 prosenttia. Vuonna 2027 kasvua olisi 1,6 prosenttia. Kasvua vauhdittaisi etenkin investoinnit. Vuonna 2025 inflaation ennustetaan olevan 1,7 prosenttia ja hidastuvan 1,4 prosenttiin vuonna 2026. Hitaan inflaation ennustetaan vahvistavan palkansaajien ostovoimaa. Euroalueen inflaatio on 2,1 prosenttia eli hieman yli Euroopan keskuspankin inflaatiotavoitteen. Ennusteiden mukaan euroalueen inflaation pitäisi kuitenkin pysytellä 2 prosentissa tai sen alla. Korot ovat olleet laskussa Euroalueella, mikä on tukenut myös Suomen taloutta.

Kokonaisuudessaan voidaan sanoa, että Suomen talouden kehitys on hauraalla pohjalla. Sitä tukevat inflaation hidastuminen, korkotason lasku, vahvistuva ostovoima, piristyneet vientinäykymät sekä investointien lisääntyminen. Talouden kasvua jarruttavat kuitenkin geopoliittinen epävarmuus, kauppasotien mahdollisuus, heikko työllisyystilanne, kuluttajien suuri varovaisuus sekä julkistalouden merkittävä sopeuttamistarve.

Vantaan kannalta taloussuhdanteen kääntyminen on hyvin tärkeää. Rakentamisen elpyminen vahvistaisi Vantaa taloutta ja parantaisi kaupungin työllisyystilannetta. Myös investointien kasvu ja kasvava kulutuskysyntä tukevat Vantaan taloutta.

Vantaalla oli 251 269 asukasta vuoden 2024 lopussa. Väestö kasvoi 3 800 asukkaalla (1,5 %), joka oli 800 henkeä vähemmän kuin vuonna 2023. Vaikka väestönkasvu jäi edellisestä vuodesta, nousi se korkeammalle tasolle kuin vuosina 2020–2022. Vantaan väestö kasvoi jo viidettä vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta. Vuonna 2024 vieraskielisten määrä lisääntyi 5 570 hengellä, kun

kotimaankielisten määrä väheni 1 740 hengellä. Vantaa oli kuudesta suurimmasta kaupungista ainoa, jossa kotimaankielisten määrä väheni.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väkiluku oli lähes 252 900 vuoden 2025 heinäkuussa. Väestö on kasvanut ensimmäisten seitsemän kuukauden aikana 1 600 asukkaalla, joka oli 900 henkilöä vähemmän kuin samaan aikaan viime vuonna. Väestönkasvun hidastuminen johtuu suurelta osin maahanmuutosta. Vuoden 2025 tammi-heinäkuussa Vantaa on saanut ulkomailta muuttovoittoa 1 100 henkeä, kun vuonna 2024 muuttovoitto oli vastaavana ajankohtana 2 100 henkeä. Lisäksi kotimaan nettomuutto oli 20 henkeä plussalla, kun se viime vuonna oli 60 henkeä miinuksella. Luonnollinen väestönkasvu oli hieman korkeammalla tasolla kuin samaan aikaan viime vuonna. Kymmenestä suurimmasta kaupungista Helsingin väestö on kasvanut alkuvuoden aikana selvästi eniten, 6 200 henkeä. Tämän jälkeen tulivat Espoo (+3 387) ja Vantaa (+1 599). Ainoastaan näissä kaupungeissa kaikki väestönmuutoksen osatekijät jäivät plussalle.

Heinäkuussa 2025 Vantaalla oli 19 500 työtöntä ja työttömyysaste oli 14,6 prosenttia. Yhtä korkeita lukemia on viimeksi koettu koronavuosina. Keväällä 2023 Vantaan työttömyysaste oli 10,2 prosenttia, mutta sen jälkeen työttömyydessä on ollut selkeä kasvava trendi, vaikka väliin mahtuu laskujakin. Vuoden 2025 heinäkuussa työttömiä oli 2 000 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2024 ja peräti 4 600 enemmän kuin vuonna 2023.

Pitkäaikaistyöttömyys on muutamia poikkeuskuukausia lukuun ottamatta kasvanut vuoden 2023 toukokuusta lähtien. Edellisen kerran pitkäaikaistyöttömiä oli Vantaalla ennätyksellisen paljon koronavuosiin jälkeen, 6 700 henkilöä, mutta tuo taso ohitettiin vuoden 2025 alussa. Pitkäaikaistyöttömien määrä on ollut siis historiallisen korkealla tasolla jo seitsemän kuukauden ajan. Uusimpien tietojen mukaan Vantaalla oli 7 800 pitkäaikaistyötöntä heinäkuussa 2025.

Alle 25-vuotiaiden työttömyys on ollut Vantaalla noususuunnassa runsaan parin vuoden ajan. Keväällä 2023 Vantaalla oli 1 200 nuorisotyötöntä, kun kesällä 2025 heitä oli tuhat enemmän, 2 200 henkilöä. Tätä enemmän nuorisotyöttömiä oli viimeksi vuonna 2021. Nuorten työttömyysaste oli kesällä 2025 yli 17 prosenttia, kun se keväällä 2023 oli alimmillaan 9,5 prosenttia. Toki vielä on matkaa koronakevään 2020 lukemiin, jolloin nuorten työttömyysaste kohosi lähelle 24 prosenttia.

Heinäkuussa 2025 Helsingin seudun kunnista työttömyysaste oli korkein Vantaalla (14,6 %) ja alhaisin Sipoossa (7,5 %). Vantaan työttömyysaste oli korkein myös koko Uudellamaalla. Kuuden suurimman kaupungin vertailussa Vantaan työttömyys oli keskitasoa, sillä työttömyysaste vaihteli Turun 16 prosentista Espoon 11,9 prosenttiin. Kaikissa suurimmissa kaupungeissa pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut jo lähes vuoden ajan. Pitkään jatkuneen kasvun takia pitkäaikaistyöttömien määrä on noussut ennätyskorkealle tasolle kaikissa muissa suurissa kaupungeissa paitsi Tampereella.

Avoimien työpaikkojen määrä on ollut alhaisella tasolla jo pitkään, mutta kesällä saavutettiin tähänastinen aallonpohja. Vantaalla oli kesä- ja heinäkuussa avoinna alle 420 työpaikkaa, mikä oli vähemmän kuin kertaakaan aiemmin koko pitkällä aikasarjalla vuodesta 2006 lähtien.

Uusien asuntojen kauppa takkuu edelleen Vantaalla. Sekä tämän vuoden ensimmäisen että toisen neljänneksen aikana myytiin vain noin kymmenkunta asuntoa. Huippuvuosina myyntiluvut liikkuivat neljänneksittäin yli kolmensadan ja vielä vuonna 2022 sadan paikkeilla. Uusien ja vanhojen asuntojen välinen hintaero on paisunut niin suureksi, että se on tyrehtyttänyt uusien asuntojen kaupan Vantaalla täysin.

Asuntorakentamisen aloituksia oli tämän vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana noin 420, joka on reilut 100 asuntoa enemmän kuin vuosi takaperin samana aikavälinä. Tämän vuoden aloitetuista asunnoista sijaitsi noin 300 kerrostaloissa ja loput 120 pientaloissa. Kun verrataan vuoden toista kolmannesta ensimmäiseen, niin voidaan todeta, että muutosta parempaan ei ole rakentamisen aloituksissa tapahtunut.

Asuntorakentamislupia myönnettiin tämän vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana noin 260, joka oli reilut 140 enemmän kuin viime vuonna samana ajanjaksona. Myönnettyistä luvista 145 asuntoa sijaitsee kerrostaloissa ja loput pientaloissa.

Verorahoituksen kehitys

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2025 verotilityksiä yhteensä 381,9 milj. euroa (2024: 385,0 milj. euroa), josta kunnallisveroja 278,1 milj. euroa (2024: 274,2 milj. euroa), yhteisöveroja 48,0 milj. euroa (2024: 55,7 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 55,8 milj. euroa (2024: 55,1 milj. euroa). Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 2,4 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla 1,4 prosenttia enemmän. Kuluvana vuonna tilitettävät kunnallisverot nousevat koko maassa arviolta yhteensä noin 1,1 prosenttia.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa syyskuussa vuoden 2023 valmistuneen verotuksen, vuoden 2024 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kertyvän Vantaalla vuonna 2025 noin 27 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa on oletettu. Suurin syy löytyy edelleen heikentyneestä työllisyystilanteesta. Vuoden 2024 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastetaan myös vuoden 2025 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 48,0 milj. euroa tammi-elokuussa, laskua 13,9 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen lasku edellisvuoteen oli 8,0 prosenttia. Kuluvana vuonna tilitettävät yhteisöverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 7,8 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan alittavan alkuperäisen talousarvon noin 9 milj. eurolla yleisen taloussuhdannetilanteen jatkuessa heikkona.

Tammi-elokuussa on kaupungille kertynyt kiinteistöverotilityksiä 55,8 milj. euroa. Ennusteen mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 116,5 milj. euroa vuonna 2025, joka alittaisi alkuperäisessä talousarviossa arvioidun noin 2 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan alkuperäisen talousarvion noin 38 milj. eurolla. Veroennusteet tarkentuvat vielä loppuvuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta Kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaan 183,0 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 19,4 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 34,8 milj. euroa vuonna 2025. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 237,5 milj. euroa, joka on noin 17,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 230,2 milj. euroa, toimintakuluja -731,5 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -501,4 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 62-prosenttisesti, toimintakulut 64-prosenttisesti ja toimintakate 65-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 356,4 milj. euroon ja toimintakulut -1 141,8 milj. euroon vuoden loppuun mennessä. Talousarvion tuloennustetta korotettiin 4,6 milj. eurolla (KV 28.4.2025 § 6), koska Työ- ja elinkeinoministeriö korvaa kunnille työvoimapalveluiden järjestämisestä aiheutuneita valtiolle kuuluvia kustannuksia. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan kuitenkin alittamaan muutetun talousarvion noin 16,8 milj. eurolla. Tuloalitus johtuu erityisesti asuntomarkkinoiden heikosta kysyntätilanteesta sekä rakentamisen matalasuhdanteesta. Tämän vuoksi maanmyyntivoitot sekä mm. rakennusvalvonnan tuotot jäävät tavoitteesta.

Toimintakulut alittavat muutetun talousarvion ennusteen mukaan noin 7,2 milj. eurolla. Toimintakuluihin on tehty talousarviomuutos, jossa huomioitiin Kasvatuksen ja oppimisen toimialan opetuksen tuen lakimuutoksen vaikutuksia sekä valtion työllisyyspalveluille maksamia korvauksia. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen sijais- ja avustuskustannukset tulevat ylittämään talousarvion, vaikka ylityksen arvioidaan olevan pienempi kuin ensimmäisessä osavuositarkastuksessa arvioitiin. Lisäksi varhaiskasvatuksen palvelusetelimennoissa ennustetaan ylitystä oletettua suuremman indeksikertymän ja tuen kustannusten vuoksi. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion yleisen talouden suhdannetilanteen ja sen johdosta yhä heikentyneen työllisyystilanteen vuoksi. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 9,7 milj. euroa negatiivisempänä kuin muutettu talousarvio.

Verotuloihin tehtiin myös määrärahamuutos, jossa verotuloja laskettiin yhteensä 23,0 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon 2025 verrattuna. Elokussa tehdyn ennusteen mukaan verotulot alittavat muutetun talousarvion vielä 15,0 milj. eurolla. Valtionosuustuottojen arvioidaan toteutuvan lähes muutetun talousarvion mukaisena. Valtionosuusarviota korotettiin keväällä 17 milj. eurolla lähinnä OKM:n valtionosuusnousun vuoksi.

Rahoituserien ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Korkokulujen talousarvio vuodelle 2025 on 20,2 milj. euroa, mikä on 2,8 milj. euroa vähemmän kuin tilinpäätöksen 2024 toteuma. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea ja markkinakorot ovat laskeneet, mikä vaikuttaa kaupungin korkokustannuksia laskevasti, vaikka lainamäärä onkin kasvanut.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 74,3 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 115,2 milj. euroa.

Vuoden 2025 toisessa osavuositarkastuksessa vuosikatteen ennustetaan 39,4 milj. euroa, joka alittaa muutetussa talousarviossa oletetun noin 24,2 milj. eurolla. Talouden synkkä suhdanne heijastuu edelleen vahvasti ennusteeseen. Tulosenuste päättyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin 75,8 milj. euron alijäämään (muutettu talousarvio -55,4 milj. euroa). Vuoden 2024 tulos oli Vantaalla heikko (tilikauden tulos -58,8) ja vuoden 2025 ennuste on vielä heikompi. Vaikka Suomen yleisen taloustilanteen ennustetaan lähtevän hiljalleen nousuun, niin kuntatalouden nousu on hidasta ja Vantaan taloutta on tasapainotettava tulevina vuosina.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 1,1 milj. euroa, investointiosan menoja -115,9 milj. euroa ja investointiosan netto on -114,8 milj. euroa.

Kaupungin ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2025 toteutuvan 238,9 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 14,8 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 14,9 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan --223,9 milj. euroa (talousarvio -235,1 milj. euroa). Investointiosan tuloista valtaosa kertyy valtion rahoitusosuudesta Vantaan ratikan rakentamiseen.

Investointimenojen ennustetaan tällä hetkellä alittuvan rakentamisinvestoinneissa (7,4 milj. euroa), aineettomassa omaisuusudessa (0,6 milj. euroa), julkisessa käyttöomaisuudessa (4,9 milj. euroa) sekä irtaimessa omaisuusudessa (1,9 milj. euroa). Rakentamisen muutokset ennusteeseen johtuvat hankealoitusten siirtymisistä sekä odotuksista poikkeavista urakkahinnoista. Julkisen käyttöomaisuuden hankeryhmässä alitusta ennustetaan tulevan Vantaan ratikan osalta. Irtaimen omaisuuden osalta alistusta tulee kasvatuksen ja oppimisen toimialalta viivästyneiden hankkeiden vuoksi.

Rahoitus

Vuoden 2025 nettolainanoton arvioidaan olevan enintään 203,4 milj. euroa, jolloin kaupungin lainakannan ennustetaan ylittävän uudelleen miljardin euron rajan. Lainakannan kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, kun kaupungin muiden investointien lisäksi Vantaan ratikka -hanke etenee. Kaupunki lyhentää kuluvana vuonna pitkäaikaisia lainoja niiden lyhennysohjelmien mukaisesti noin 36,6 milj. euroa. Uuden lainanoton lopullinen määrä tarkentuu loppusyksystä, kun rahoitukselle on muodostunut tarkempi kuva kuluvan vuoden talousarvion toteumasta sekä kaupungin likviditeettitilanteesta. Kaupunki nosti ensimmäisen, 100 milj. euron suuruisen erän pitkäaikaista lainaa huhtikuun alussa. Laina kytkettiin Kuntarahoitus Oyj:n ns. Kestävän kehityksen lainaan. Kyseinen laina on kunnille tarkoitettu talousarviolaina, jossa on asiakkaan päästövähennyksiin linkitetty mahdollisuus lainan marginaalin alennukseen. Asiakkailta edellytetään lainanhaun yhteydessä ilmastosuunnitelmaa, joka osoittaa asiakkaan sitoutumisen toimenpiteisiin päästöjen vähentämiseksi.

Kaupunginhallitus 6.10.2025 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi vuoden 2025 toinen osavuosikatsaus, ja
- b) esittää vuoden 2025 toinen osavuosikatsaus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Liite 1: Vantaan kaupungin toinen osavuosikatsaus 2025
- Liite 2: Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosikatsaukset 2/2025
- Liite 3: Sitovien tavoitteiden raportointi 2/2025

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi,
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi